

Rektor/Styret ved Høgskolen i Bergen

Saksbehandler: Anne Gro Dalland
Tlf: +47 55585757

HØGSKOLEN
I BERGEN

BERGEN UNIVERSITY COLLEGE

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Att. Geir Fosby

Vår dato: 19.01.2015

Vår ref: 2014/4946

Deres dato:

Deres ref:

Høringssvar - om endringer i barnehageloven

Vi viser til brev fra 18.11.14 med høring om endringer i barnehageloven.

NOU 1 2012 *Til barnas beste – ny lovgivning for barnehagen* (fra barnehagelovutvalget) var en grundig gjennomgang og drøfting av ulike sider ved barnehagevirksomheten i Norge. Utredningen inneholdt også et utkast til ny barnehagelov, inkludert begrunnelser og merknader til de ulike paragrafene. Denne ble godt mottatt i høringsuttalelsene.

Når departementet nå legger fram et forslag til endring av barnehageloven, er det bare spørsmålet om Fylkesmannens tilsynsplikt som er med fra ovennevnte arbeid. Endringsforslaget som nå legges fram om barnehagens innhold, paragraf 2 i barnehageloven, ble ikke utredet i ovennevnte NOU. Innføring av lovkrav om dokumentasjon og å flytte barnehagenes rett til å bestemme dokumentasjonsmetoder er i liten grad drøftet i barnehagefeltet eller politisk, og det åpner for en praksis som bryter med grunnsynet i barnehagens rammeplan. Vi savner at departementet tar utgangspunkt i det grundige arbeidet som allerede er gjort med å vurdere behovet for endringer i barnehageloven.

Vurdering og dokumentasjon

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2011), som er en forskrift til barnehageloven og forpliktende for barnehager og barnehageeiere, understreker at barnehagene skal vurdere og dokumentere sitt arbeid, både for å gi ulike parter innsyn og medvirkning og for å skape et grunnlag for refleksjon og læring. Det er også klarlagt at «den enkelte barnehage» står fritt til å velge metoder og omfang ut fra lokale

HØGSKOLEN I BERGEN
BERGEN UNIVERSITY COLLEGE

+47 55 58 75 00
post@hib.no
hib.no

ORG.NR: 974 652 366

CAMPUS KRONSTAD:

Inndalsveien 28
5063 Bergen

CAMPUS MØLLENDALSVEIEN:

Møllendalsveien 6-8
5009 Bergen

POST:

Postboks 7030
N-5020 Bergen

FAKTURA | INVOICE:

Fakturamottak
Postboks 363 Alnabru
N-0614 Oslo

forutsetninger og behov. «Den enkelte barnehage» er ikke det samme som eier. Den enkelte barnehage kan ikke forstås som noe annet enn barnehagelærerne.

Selv om dette tilsynelatende ikke innebærer endring av lovverket så foreslås det i høringsnotatet å flytte retten til å vurdere og velge metoder fra barnehagelærerne til barnehageeierne. Barnehagelæreres metodefrihet er et kjennetegn ved læreres profesjonalitet og er nedfelt i profesjonens etiske plattform. Høgskolen ønsker ikke en spesifisering som svekker barnehagelærers metodefrihet og som flytter metodevalgene bort fra fagpersonalet som er nær barna og den konteksten de befinner seg i, i barnehagene.

Barnehagelærere kan med bakgrunn i barnehagefaglig kompetanse ta forsvarlige faglige og etiske metodevalg. De kan ved metodevalg ta hensyn til barns forutsetninger, individuelle variasjoner og lokale forhold. Metodevalgene må være opp til barnehagelærerguppen i den enkelte barnehage å vurdere. Det er tilfeldig og varierende om ovennevnte kompetanse finnes på eiersiden. Barnehageeier er heller ikke nær barna eller kjenner det enkelte barns forutsetninger og forhold ved barnegruppen og barnehagen, som må tas i betraktning ved vurderingsarbeid.

Høringsnotatet har formuleringer om dokumentasjon og vurdering som vi kan være enige i, men å lovfeste individuell vurdering og kartlegging av alle barn kan åpne opp for en praksis som er faglig og etisk problematisk, særlig når metodefriheten samtidig flyttes fra barnehagelærerne. Høgskolen mener at dokumentasjon og vurdering av barnehagens arbeid fortsatt skal være praksis, slik rammeplanen krever. Det er per i dag et krav i rammeplanen om at barnehagen skal sikre barnegruppens og enkeltbarns trivsel og utviklingsmuligheter. Vurdering og kartlegging av enkeltbarns utvikling bør være opp til barnehagene å vurdere omfanget av. En så omfattende lovendring bør drøftes grundigere før den eventuelt vedtas.

Foreldresamtykke

At foreldre skal samtykke til dokumentasjon av barna skal fungere som en sikring av foreldreretten og foreldremedvirkning. Høgskolen ser at det kan være et dilemma at foreldre som ikke ser barns beste gjennom denne retten kan hindre nødvendig oppfølging av enkeltbarns behov. Samtidig har barnehagene per i dag (dersom dialog ikke fører fram) mulighet til å søke hjelp fra barnevernet dersom de mener at foreldreretten virker mot barns beste. Vi mener foreldre fortsatt skal ha samtykkerett når det gjelder kartlegging av enkeltbarn.

Tilsyn

NOU 1 2012 Til barnas beste – ny lovgivning for barnehagen inneholder en grundig drøfting av tilsyn. Utvalgets konklusjon er ikke tatt hensyn til i dette lovforslaget. Tilsyn med barnehager og barnehageeiere er viktig og en utvidelse av Fylkesmannens

tilsynsrett og -plikt er i og for seg bra. I høringsnotatet bagatelliseres implikasjonene og omfanget av forslaget og det gir grunn til å stille spørsmål om det som foreslås er tilstrekkelig.

Departementet understreker at Fylkesmannens tilsyn med barnehagene vil begrense seg til særlige tilfeller. Departementet ønsker innspill fra høringsinstansene på hvordan det nærmere innholdet i «særlige tilfeller» kan avgrenses og konkretiseres. Høgskolen mener følgende sitat fra høringsnotatet bør være retningsgivende og avgrensende: «Dersom kommunen som barnehagemyndighet ikke har vært involvert i saker hvor Fylkesmannen anmodes om tilsyn, skal kommunen gis anledning til å undersøke saken og få muligheten til selv å rette opp forholdene før statlig tilsyn iverksettes.» Dersom kommunen som barnehagemyndighet derimot har vært involvert i slike saker der Fylkesmannen anmodes om tilsyn, kan det være et signal om at tilsyn er nødvendig.

Med hilsen

Bjørg-Kristin Selvik
for Ole Gunnar Søgne
rektor

Eli Alambøke
for Audun Rivedal
høgskoledirektør

